

Aan: Brandweer Gooi en Vechtstreek
T.a.v. de commandant, dhr. J.A. van der Zwan
Postbus 57
1200 AB Hilversum

Baarn, 6 juni 2023

Betreft: besluit sturingsmodel brandweerposten Gooi en Vechtstreek

Geachte heer Van der Zwan, beste John,

De Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (hierna: VBV) heeft met verwondering kennis genomen van uw besluit¹ om, in afwijking van het advies² van de ondernemingsraad (hierna: OR), de functie Postcoördinator te laten vervallen en de aansturing van de posten van de Brandweer Gooi en Vechtstreek (hierna: BGV) over te laten aan een Coördinator incidentbestrijding. Dit besluit heeft op verschillende posten tot beroering en teleurstelling geleid. Dat werkt niet alleen nadelig op het vinden en behouden van vrijwilligers voor de posten binnen de BGV, maar ook op verbinding tussen vrijwilligers en de organisatie. Het zorgt bij ons ook voor twijfel of u het uitgangspunt dat vrijwilligers zich in uw organisatie gekend en erkend weten nog wel onderschrijft.

Rekening houdend met de mogelijke consequenties van uw besluit op het algemeen belang van een goed functionerende brandweezorg in de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek, en de rol die de Postcoördinatoren hierin vervullen, hebben wij gemeend in deze brief onze zienswijze, vergezeld van een advies, aan u kenbaar te maken. Met het oog op de betekenis van uw besluit voor de BGV en de gemeenten als verantwoordelijk orgaan, sturen we een afschrift van deze brief aan het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek, de ondernemingsraad, en de betrokken gemeentebesturen.

Verbinding van de veiligheidsregio met eigen vrijwilligers

Wanneer de hoogste ambtelijke bestuurder van de BGV zich wil ontdoen van de Postcoördinatoren, feitelijk dé sleutelfiguren in de organisatie en meest gewaardeerde managementlaag binnen de BGV, roept dat niet alleen vragen op, maar zeer waarschijnlijk ook gedoe. Althans, de signalen die de VBV vanuit de BGV heeft ontvangen duiden daar op. Dat is niet in het belang van de BGV en de burgers. Daarom hebben wij uw besluit en de motivering grondig bestudeerd. Hetzelfde hebben we gedaan met de evaluatie van het sturingsmodel, het advies en de motivering van de OR, inclusief relevante documenten en rapporten. Het is beslist niet wat de OR in zijn advies heeft bedoeld met de verwijzingen naar 'historie' en 'langlopend dossier', maar ook wij beschikken over een rijke historie en een omvangrijk dossier als het gaat om aangelegenheden binnen de BGV. Bijna zonder uitzondering hebben ze betrekking op de ervaren kloof tussen management en werkvloer of de kloof tussen praktijk en theorie.

Gelet op de impact en consequenties van het besluit, heeft de OR een zorgvuldig traject gevolgd. Daartoe zijn posten bezocht, behoeftes gepeild en relevante onderzoeksrapporten geraadpleegd. Dit heeft ertoe geleid dat de afnemende betrokkenheid en de ervaringen uit de praktijk goed onderbouwd tot uiting komen in de conclusies en het advies van de OR. Het begrip 'theorie' brengt ons bij de motivering van uw besluit om af te wijken van het advies van de OR. Deze motivering moet het besluit dragen en moet het besluit kunnen verklaren, maar doet dat naar onze mening in onvoldoende mate. De verwijzingen naar functiehuisen, leiderschapsambities en ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden lijken vooral gericht op het versterken van de managementcultuur. Dat vergroot de afstand tussen organisatie en de werkvloer in plaats van de ervaren kloof te dichten en verbinding te maken.

Typisch Goois of echt Flevolands?

Merkwaardig vinden wij ook de strekking van uw besluit in relatie met uw verhaal in het uitgebreide artikel³ over de

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)

Bezoek : Tolweg 5
3741 LM Baarn
Post : Postbus 147
3740 AC Baarn

Home : www.brandweervrijwilligers.nl
E-mail : info@brandweervrijwilligers.nl

Fiscaal : 81.86.45.167
KvK-nummer : 08168567
Bank: NL16 RABO 0309 1304 25

samenwerking tussen de veiligheidsregio's Gooi en Vechtstreek en Flevoland in de september '21 editie van het vakblad Brand & Brandweer. Uw commentaar op de geconstateerde achterstand in de brandweezorg – lees: de matige kwaliteit ervan - in Flevoland, en uw beleving over het 'samensmelten' van twee culturen en het gecreëerde draagvlak 'van onderaf', staan in schril contrast met de resultaten van de belevingsonderzoeken in beide regio's en de bevindingen die de OR heeft opgehaald bij de brandweervrijwilligers op de posten.

Uit het belevingsonderzoek blijkt dat de situatie in Flevoland geen blauwdruk is voor succes. Het is evenmin een begeerlijk perspectief voor de brandweermensen binnen de BGV. Want uit het regiobeeld van Flevoland⁴ blijkt dat, net als in Gooi en Vechtstreek⁵, de organisatiecultuur m.b.t. de samenstelling van de organisatie en de manier waarop mensen met elkaar omgaan, ten opzichte van het belevingsonderzoek in 2017, er niet beter op geworden is. Integendeel. Die is negatiever geworden, aldus de mening van een meerderheid van de respondenten.

Daarbij komen de gerezen twijfels over de (zakelijke) betrokkenheid van de Coördinator incidentbestrijding, die - blijkens de belevingsonderzoeken – geen verbetering heeft weten te brengen in het maken van verbinding tussen management en de werkvloer. Die beleving wordt gestaafd door de constatering van de teamleider incidentbestrijding in zijn adviesmemo⁶. Naast het ontbreken van draagvlak, verdwijnen de belangen van een post meer naar de achtergrond, wordt de betrokkenheid op de posten minder en stijgt de belasting voor het vrijwillig middenkader. Tezamen hebben deze ontwikkelingen een nadelige invloed op het vinden en binden van vrijwilligers.

De situatie dat het niet lukt om opvolging te vinden op de vrijkomende plekken voor de functie postcoördinator is allesbehalve representatief voor alle posten. En bovendien sterk afhankelijk van de mate waarin de postcoördinator wordt ondersteund en gefaciliteerd door de organisatie. De beide regiobeelden (Gooi en Vechtstreek en Flevoland) laten over het ervaren gebrek aan ondersteuning en waardering weinig misverstand bestaan. Daar waar wij dachten dat u na eerdere kwesties⁷ goede stappen vooruit heeft gezet, zet u met dit besluit naar onze overtuiging weer twee stappen terug.

Resumé en advies

Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat de waardevolle inzichten die de landelijke belevingsonderzoeken en in het kader van het Programma Vrijwilligheid⁸ hebben opgeleverd, in het bijzonder over de belangrijke rol van de Postcoördinator, door de BGV niet zijn gezien, óf niet op waarde zijn geschat.

Gegeven bovenstaande inzichten, het advies van de OR en het feit dat ook de OR zich niet kan vinden in het deel van uw voorgenomen besluit om bij het vrijvallen van de functie Postcoördinator, deze per direct in te vullen door een Coördinator incidentbestrijding die voor meerder posten werkzaam is, zou dat moeten leiden tot het onverkort overnemen van dat advies. Uw keuze om daarvan af te wijken en de functie Postcoördinator te laten vervallen vinden wij onredelijk en buitengewoon onverstandig. Wij adviseren u daarom het besluit in te trekken en de OR hierover te informeren. Anders adviseren wij de OR om beroep in te stellen tegen dit besluit, dan wel het Dagelijks Bestuur van de veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek aan te spreken op hun bevoegdheden op grond van artikel 1.3 Sociaal Statuut BGV.

Met vriendelijke groet en in afwachting van uw reactie.

Namens de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers

Marcel Dokter
voorzitter

¹ Besluit WOR-bestuurder inzake aansturing posten BGV, d.d. 17 mei 2023

² Advies ondernemingsraad inzake aansturing brandweerposten BGV, d.d. 4 mei 2023

³ Artikel samenwerkende regio's, vakblad Brand & Brandweer, september 2021

⁴ Belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel, Regionaal beeld Flevoland, d.d. 1 juli 2022

⁵ Belevingsonderzoek repressief brandweerpersoneel, Regionaal beeld Gooi en Vechtstreek, d.d. 1 juli 2022

⁶ Adviesmemo aansturing brandweerposten, d.d. 29 augustus 2022

⁷ Evaluatie Vrijwilligersbeleid BGV, mei 2014

⁸ Onderzoeken naar vrijwilligheid bij de brandweer, NIPV